

Studiekringen: prachtige combinatie van ongedwongen gezellige ontmoeting én kennisverrijking!

Interview met ambassadeur Maurice de Greef samen met Erna Roodzant, al 20 jaar studiekringlid

Maurice de Greef, gastprofessor Leereffecten Laagopgeleiden & Laaggeletterden gelieerd aan de Vrije Universiteit Brussel was van 2005 tot 2010 actief betrokken en verbonden met de studiekringen. Maurice de Greef ondersteunde het Platform studiekringen vanuit zijn werkterrein Volwasseneducatie bij kenniscentrum Spectrum in Gelderland. Hij volgde destijds Maria Smeenk op die ook vond dat het ondersteunen van de studiekringen één van de leukste onderdelen was van het werk. "Het was heerlijk om te overleggen met het Platform Studiekringen. 'Haast' ging de deur uit en rust en energie kwam de deur in."

Volgens De Greef zijn de studiekringen, die al 30 jaar in Nederland bestaan, een bewezen activiteit voor ouderen. "Het is een prachtige combinatie van gezellige ontmoeting en kennisverrijking dat op een ongedwongen manier de hersenen activeert en eenzaamheid voorkomt." Volgens De Greef is het een activiteit dat veelal effectiever is dan door organisaties bedachte activiteiten, die eenzaamheid proberen te voorkomen. "De studiekring nodigt uit, dwingt niet, is sociaal en je wilt erbij horen. Daar is de slogan, *'De studiekring is OK, Ontmoeting en Kennisverrijking'* dan ook op gebaseerd, die wij destijds hebben bedacht.

Erna Roodzant, 20 jaar lid van de studiekring in Wageningen en bestuurslid van het Platform vult aan: "Bijna vanzelf vormt zich een sociale groep die een beetje zorgt voor een ander. Automatisch zit er een stukje vangnet bij. Dat is het mooie van een studiekring."

De Greef heeft onderzoek gedaan naar de meerwaarde van een leven lang leren. "Mensen moeten altijd de kans krijgen om te leren, ongeacht leeftijd en opleidingsniveau. Het is heel cru, dat je als 65-jarige door de maatschappij afgeschreven bent en dat je moet stoppen met werken. Daarom is de studiekring een goed concept. Het geeft mensen, ook na hun pensionering, een mogelijkheid om op een leuke en actieve manier betrokken te zijn bij het gesprek over inhoudelijke onderwerpen. En soms om ook iets terug te geven aan de lokale samenleving. De studiekring in Arnhem bijvoorbeeld, bestudeerde samen het concept 'woonservicezone' en gaf de gemeente daar een advies over. Volgens De Greef mag de studiekring er ook gewoon voor je eigen plezier zijn." "Je mag er ook gewoon zijn en de studiekring van betekenis laten zijn voor je eigen plezier en voor jezelf. Je mag op eigen tempo en op je eigen manier een inbreng hebben." "Leren biedt mensen veel. Je helpt elkaar verder. Mensen bloeien op."

De studiekringen zijn er voor alle rangen en standen. Het gaat er om dat je nieuwsgierig bent naar de wereld en dat je samen met anderen kennis wil opdoen en bespreken. Erna Roodzant: "ik kende een studiekringlid die vroeger de huishoudschool had gedaan en de mogelijkheid niet had om verder te leren. Ze zoog de kennis van de studiekring op. Het was 'haar school' en ze zei daar alles voor af. Met de studiekring krijg je de kans om bij te leren en er weer bij te horen."

Erna vertelt verder: “Een studiekring is sociaal en werkt nivellerend. Hoog- en laagopgeleiden komen samen. We zien elkaar en praten met elkaar als ‘mensen’. Status vanuit je werkzame leven is niet meer belangrijk. Het gaat om *wie* je bent en niet *wat* je bent.”

De Greef en Roodzant zijn het met elkaar eens als het gaat om de succesfactor van een studiekring. “Sfeer is erg belangrijk voor een succesvolle kring. Het moet aimabel zijn en mensen moeten zich vrij en veilig voelen om te delen. Maar het moet niet een praatgroepje worden. De gespreksleider moet daar ook op letten. “De studiekringen zijn meer dan een hobby-activiteit. Het doet een appèl op mensen om actief mee te doen en om inbreng te hebben. Het gaat om zelf kennis opdoen en kennis aankaarten. “Als er geen appèl meer op de deelnemers wordt gedaan, als de nieuwsgierigheid uitdooft, dan is het geen studiekring meer. Daar ligt voor mij dan ook de grens tussen een studiekring en een andere gezelligheidsactiviteit”, stelt Maurice.

De Greef geeft nog aan waarom de jaarlijkse ontmoetingsdag voor studiekringleden zo belangrijk is: “Het ontmoetingsaspect is belangrijk van deze dag. De ontmoetingsdag zorgt ervoor, dat je je onderdeel voelt van een groter geheel en geeft mensen ook een stukje gevoel van eigenwaarde. De ontmoetingsdag inspireert elkaar. In mijn tijd belde we de studiekringen na die niet aanwezig waren. We vonden het belangrijk om alle studiekringen te zien.” Erna Roodzant vult Maurice aan: “Het maakt ‘voller’ en rijker om er bij te horen.”

Andrea Kuijpers, 22 maart 2017